

Innhold

Viktige datoer og hendelser i boken	14
Anslag	18
Hvorfor denne boken?	18
Om boken.....	20
Hvorfor VG?.....	21
Kapittel 1	
Nyhetsdekning av krigen i Irak: Journalistikk, propaganda eller psykologisk krigføring?	23
Innledning	23
Språkets makt.....	25
Kampen om vokabularet	27
Betydningen av PR-aktører.....	32
Spin-doctors	33
Lakmустesten på åpenhet.....	36
Frykt som budskap	38
PSYOPS.....	40
Desinformasjon i opptakt til Irak-krigen.....	44
Public diplomacy og PR i krigen mot terror.....	48
Pentagons eget informasjonsapparat – med autorisasjon til å lyve	55
Anti-terror-lovgivning og journalisters arbeidsvilkår	60
Internett og blogging som ny arena	64
Saddam Husseins forakt for pressefrihet.....	68

Kapittel 2

Når gamle venner blir fiender: VGs dekning av krigen Irak-Iran..... 69

Iraks invasjon av Iran..... 70

VGs dekning av Iraks invasjon av Iran 73

Trusselbilder og ønsketenkning..... 75

Nyhetsoppslag og fiendebilder under Iraks invasjon av Iran? 79

Hvem er den aggressive? 79

Kategorisering av vinkling på artikler i konflikten Irak-Iran i 1980 80

Konklusjon..... 81

Kapittel 3

Operasjon ørkenstorm gjennom VGs briller 85

VG..... 88

Konklusjon og oppsummering..... 90

Demoniseringen av Saddam Hussein 91

Det tabloidiserte melodrama 91

Bush vs. Saddam som melodrama 93

Skurken Saddam Hussein..... 93

Israel som sannhetsvitne 94

De «feige araberne» 96

«Helten» George Bush..... 97

Debatten flyttes fra Stortinget til mediene 103

Den norske mediedekningen av Golfkrigen 105

Fredsjournalistikk..... 107

Globalisering, propaganda og retorikk..... 108

Kapittel 4

Krigen som aldri tok slutt..... 110

Grunnlaget for aksjonen..... 110

Flyforbudsonene ikke en del av FN-resolusjonene 111

Var de irakiske rakettene en militær trussel? 112

Fantes det en skjult agenda? 114

Nytt angrep mot Bagdad i 1998 115

Sanksjonene..... 117

Sanksjoner som masseødeleggelsesvåpen..... 118

Krig mot FN-charteret 118

VGs dekning av sanksjonspolitikken.....	120
Konklusjon.....	122

Kapittel 5

Krigen mot terror og fienden som er nærmere enn VG aner	123
Pressefrihet under press etter 11. september	124
Mediekontroll og sensur.....	126
Fra retorikk til handling	128
En diskursanalytisk tilnærming til Bush-retorikken	129
Bush som taler.....	131
Presidentens budskap.....	132
Hvorfor hater de oss?	132
«Vi-dem»-perspektivet	134
Årsakssammenheng	135
Massiv gjengjeldelse.....	135
Medieperspektivet	135
Midler i krigføringen.....	136
Venn og fiende	136
NATO = verden	137
Innskrenkning i demokratiske rettigheter	137
Mandat fra Gud.....	138
Ikke-temaer.....	139
Sammenheng mellom retorikk og praksis.....	139
Norges plass i den nye verdensorden	140
Forsvarsminister, cheerleader og «en av gutta»	141
VGs dekning av talen til Bush.....	141
Bakteriekrig og «ondskapens akse»	142
Diskursen om internasjonal våpenkontroll	143
Konklusjon.....	145

Kapittel 6

Powells presentasjon i FN og den visuelle slagkraften i VGs krigsjournalistikk	147
Teoretisk utgangspunkt	148
Det visuelle og fredsjournalistikk.....	148
Teorier om visuell overtalelse.....	151

Narrativenes makt	154
Tsunami-ofre vs. ofre fra krigen i Irak.....	155
Det visuelle element i fredsjournalistikk	157
Historisk bakgrunn	158
Powells presentasjon til FNs sikkerhetsråd.....	159
Curveball og myten om de flyttbare anlegg for biologiske våpen.....	160
Dekningen av Colin Powells presentasjon i VG	161
VGs støtte til krigen i Irak.....	161
VGs vurdering i ettertid.....	167
Innmarsjen i Bagdad og riving av statuen	174
Hva skjedde på plassen?	176
Avisene bygger på tv-dekningen.....	177
Symbolisk funksjon.....	180
Slusevokterne	181
VGs dekning av angrepet på Falluja	181
Utvalget	183
Oppsummering og konklusjon	194

Kapittel 7

Velgjørere eller skadegjørere?	195
---	-----

Irak-dekningen og norske soldaters deltagelse i VG

Innledning	195
Bakgrunn	197
Krig eller humanitær intervensjon.....	198
Prosjektets design og utvalg.....	199
Tilgang til fronten.....	200
Norske medier og embedded-programmet.....	202
Dekningen av invasjonen.....	203
Kildebruk	203
Vinkling og fortellerperspektiv (framing).....	204
VGs vinkling av Colin Powells presentasjon i FNs sikkerhetsråd	206
Hans Blix' presentasjon til FNs sikkerhetsråd	206
Dekningen av det norske militære nærværet i Irak.....	208
Norges deltagelse i krigen mot terror	209

Kapittel 8

Dekning av de folkerettslige aspektene ved norsk deltagelse

i Irak og avreisen til de norske soldatene 9. juli 210

VGs dekning av avreisen til de norske soldatene..... 210

Soldatene sendes hjem..... 214

Kjønnsdiskursen..... 215

Professor Eskelands foredrag i Oslo Militære Samfund..... 216

Mediedekningen av Eskelands foredrag..... 218

USAs tolkningsrammer av Norges deltagelse..... 220

Bestrebelsene på å påvirke mediene..... 221

Konklusjon..... 222

Kapittel 9

Den vakre Jessica Lynch, den maskuline fotballhelten

Pat Tillman og den mystiske Marlboro Man..... 224

Et kjønnset blikk på medieskapt heltebilder i Irak-krigen

Kjønnsbilder i krigsjournalistikken..... 225

Menige Jessica – hjelpeløs og helt 229

Pat Tillman – the American hero 235

Ikoniseringen av Tillman..... 240

Myten om «The Marlboro Man» 242

Forholdet mellom ikonisering og nyhetstekster i VG 248

VGs kjønnsblikk på Jessica 252

Etterpåkløkskap..... 253

Kapittel 10

Død over monstret!..... 254

Mediebildet av jakten på Saddam Hussein og den ydmykende henrettelsen i VG

Arrestasjonen av Saddam Hussein 255

Fiendebilder og ydmykelse..... 258

VGs dekning av arrestasjonen..... 258

Fiendebilder 259

De langsiktige negative virkningene..... 267

Henrettelsen som mediebegivenhet..... 268

VG og henrettelsen 270

Konklusjon..... 271

Avsluttende merknader 272

Sjekkliste for kritisk rapportering	274
Om kildebruken	276
Johan Galtungs modell for war and peace journalism	277
Metode	279
Innholdsanalyse del 1.....	279
Krig og fredsbevarende operasjoner: Lovlig, ulovlig eller straffbart?	282
<i>Foredrag i Oslo Militære Samfund 6. oktober 2003</i>	
<i>Av professor dr.juris Ståle Eskeland</i>	
Krig og språk, rett og rettferdighet	282
Rett og politikk	284
Folkerett og bruk av militær makt.....	285
Angrepet på Kosovo.....	286
Angrepet på Afghanistan	289
Angrepet på Irak	291
Norsk forsvarspolitik i en ny verden	293
As delivered	298
<i>Briefing of the Security Council, 14 February 2003</i>	
<i>Executive Chairman of UNMOVIC, Dr. Hans Blix</i>	
Introduction	298
Work in Iraq	298
Work in New York.....	301
Meeting in Baghdad	302
Intelligence.....	304
Plans for the immediate future.....	306
Time lines.....	306
Litteraturliste	309